

MUNICIJSKA INDUSTRIJA JE DELALA SILNE DOBICKE

DUPONTI SO SAMO PRI ENEM
KONTRAKTU ZASLUŽILI NAD
DVA MILIJONA DOLARJEV

V nekaterih slučajih so znašali dobički do osemsto odstotkov. — Milijonarji so rasli ko gobe po dežju. — Zanimiva odkritja posebnega senatnega odseka. — Ker so dobivali Duponti od zaveznikov predujeme, jim ni bilo treba založiti niti enega centa svojega kapitala.

WASHINGTON, D. C., 13. decembra. — Pred posebnim senatnim odsekom, ki preiskuje poslovanje ameriških municijskih tovarn za časa svetovne vojne, se je dognalo, da je Dupontova municij. tovarna tekom svetovne vojne zaslužila pri enem samem vladnem kontraktu dva milijona dolarjev, ni pa pri tem rizikovala niti enega centa.

Senatni odsek je ves dan preiskoval vojne dobičke ter dognal, da je znašal dobiček nekaterih municijskih tovarn povprečno od dvajset do štirideset odstotkov.

Dosti podjetij je pa leta 1917 napravilo od 100 do 800 odstotkov dobička.

V onem letu je bilo 181 posameznikov, ki so imeli na leto nad milijon dolarjev dohodkov. Med njimi jih je bilo 41, ki so sedaj prvič na seznamu.

Današnja zaslišanja je vodil nadzornik Alger Hiss, ki je odkril v arhivih Dupontove družbe pogodbe, ki so temeljile na povsem neobičajni podlagi.

Pogodbe so bile sklenjene na principu "stroške in več", to se pravi, da je vlada plačala tvorničarjem stroške, poleg stroškov pa še vnaprej določen čisti dobiček.

Na podlagi take pogodbe naj bi Duponti zgradili za vlado velikansko tovarno za izdelovanje smodnika. Za to bi dobili devetdeset milijonov dolarjev in petnajst odstotkov provizije za izvedbo načrta. Nadalje bi dobili od vsakega funta izdelanega smodnika pet centov. Ker bi tovarna izdelala na dan milijon funtov smodnika, bi znašal ta dohodek vsak dan petdeset tisoč dolarjev.

Tozadevna pogodba je bila že podpisana, toda vojni department jo je proglasil za neveljavno. Mesto nje je stopila v veljavo nova pogodba, ki je dooločala, naj dobi družba od vsakega funta smodnika le tri cente in pol.

To je že večkrat imenovana "Old Hickory" pogodba, pri kateri so Duponti v najkrajšem času zaslužili dva milijona dolarjev.

Senatni odsek se bo jutri ponovno bavil s to zadevo.

Kot se je danes dognalo, ni bilo treba Dupontom tekom vse vojne založiti v svoja podjetja niti pennyja svojega lastnega denarja, ker so obratovali tvornice s predujem, ki so jih dobili od zaveznikov.

Takoj po izbruhu vojne so dobili šest milijonov dolarjev na roko, leta 1916 pa že sto dva milijona.

V zvezi s tem je bilo le mimogrede omenjeno, da so znašala dovolila vojnega departmenta leta 1917 štiristo tri milijone dolarjev, za fiskalno leto 1919 pa že petnajst tisoč tristo petdeset milijonov dolarjev.

P. Dupont je trdil danes, da je od Old Hickory pogodbe, ki mu je prinesla dva milijona dolarjev, vrnil vladi v obliki davkov osemdeset odstotkov.

Včeraj so bili člani senatnega odseka zelo razburjeni, ker je imenoval predsednik Roosevelt nov odbor za preiskavo vojnih dobičkov ter mu postavil na čelo Bernarda Barucha in generala Hugh Johnsona. Pomirili so se šele, ko je bilo rečeno, da bosta oba odbora delala roko v roki.

Alger Hiss je nadalje dognal, da je napravila United States Steel Company leta 1917 585 milijonov čistega dobička.

Mamljive obljube delavske tajnice

HUD MRAZ
NA VZHODU

Mraz je napravil veliko škodo na sadju v južnih krajih. — Smrtni slučaj v New Yorku.

12. decembra je celi vzhodni del Združenih držav občutil hud mraz. Iz raznih krajev poročajo, da so zamrzili ljudje. Mraz je tudi odgovoren za razne nesreče in za več požarov.

Pri tem je bil nenavaden pojav, da je mraz v južnih tropskih krajih, kakor v Floridi, napravil okronno škodo na sadju, medtem ko vlada po severozapadu primeroma milo vreme. V Floridi je zamrznilo mnogo citronovih grmov in na mnogih krajih Floride je mraz dosegel rekord. Sadjereji so na vlado poslali prošnjo za pomoč. V okolici Miami so bili solsi otroci poslani domov, ker v onih krajih nimajo peči. Prebivalci Petersburga, Tampa in Jacksonville so imeli nenavaden doživljanje, da so enkrat videli snežiti.

Zelo je zanimiva primera med temperaturo v posameznih krajih. V Ocala, Fla., je kazal termometer 20 stopinj, ravno toliko pa tudi na visokem severu v Minneapolis, Minn.

V New Yorku je mraz zasledil 6 človeških žrtev. Najnižje v državi New York je kazal termometer v Saranac Lake, namreč 4 stopinje. V Rochester je pri drsanju nek mož tako nesrečno padel, da je kmalu zatem umrl.

Boston je imel 6 stopinj, kar je rekord za ta letni čas.

Viharji po severnem Atlantiku so ovirali parnike. Najhitrejši parniki so imeli po 24 ur zamude.

Mraz pa je imel še drugo posledico: cena svinjskemu mesu v Chicagu je zelo poskočila.

Medtem pa je v Južni Ameriki pritisnila huda vročina. Bolivijsko vojni ministrstvo naznanja, da je na bojem polju v Chaco vsled vročine omagalo 160 vojakov. Že dolgo časa vlada tam vročina do 90 stopinj.

FINSKA BO PLAČALA

Washington, D. C., 13. dec. V državni departmentu vlada veliko zadovoljstvo, ker je Finska sporočila, da bo 15. decembra plačala svoj vojni dolg v znesku \$228.000.

Finska je edina država, ki je do sedaj popolnoma izpolnjevala svoje obveznosti v odplačilu vojnega dolga.

Anglija je sporočila državnemu departmentu, da priznava, da znaša njen 15. decembra zapadli dolg \$117,670,765, toda ne omenja, da bo ta znesek plačala.

Med 181 osebami, ki so zaslužile leta 1917 nad en milijon dolarjev, je najti najbolj znana ameriška imena: trije Astorji, trije Rockefellerji, dva Binghama, šest Dupontov, dva Forda, Mellon, dva Morgana, dva Vanderbilta itd.

PREMEMBA
KAZENSKEGA
ZAKONIKA

Ves narod se mora organizirati proti zločinstvu. Washingtonska konferenca je izdelala več načrtov.

Washington, D. C., 13. dec. Na povabilo zveznega generalnega pravdnika Cummingsa se je udeležilo konference, ki je imela namen najti sredstva za zatiranje zločinstva, 500 delegatov, ki so stali mnogo nasprotujočih si predlogov, toda v enem so bili vsi edini: da se organizira ves ameriški narod, da prepreči ali pa odkrije zločine.

Glede načina in sredstev se sicer še niso zedinili, toda vsi se strinjajo v tem, da je potrebna narodna organizacija, ki bo mogla voditi boj proti zločincem od morja do morja. Posamezni odbori izdelujejo načrte in resolucije, ki bodo predložene skupni konferenci. Vsi delegati tudi povdarjajo potrebo, da se ustanovi detektivska šola, ki bo uporabljala vse najnovejše pridobitve na polju kriminologije.

Tretji dan konference so bili skupni seji predloženi naslednji predlogi: izpolnitev dosedanjih postav za pobijanje zločinstva, vzgoja naroda, da spozna, da njegova brezbriznost proti zločinskemu svetu samo pomaga, da se zločinstvo nadaljuje in omejitve ter nadzorstvo nad prodajo orožja.

Governor Ehringhaus iz North Caroline je zagotovil, da bodo vse države v svo vne mo pomagale zatirati zločinstvo. Predsednik American Bar Association, Scott M. Lottin, je priporočal, da je konferenca za pobijanje zločinstva sklicana vsako leto.

SV. ZOFIJA MUZEJ

Istanbul, Turčija, 11. dec. — Stara bizantinska cerkev sv. Sofije, ki je služila za turško mešeto, odkar so leta 1453 zavzeli Turki Carigrad, je bila zaprta kot hiša molitve ter je bila izpremenjena v muzej za bizantinsko umetnost.

Nedavno je prejel ameriški bizantinski zavod dovoljenje, da sme odstraniti turške slike, pod katerimi se nahajajo slavni bizantinski mozaiki. Ker imajo mozaiki v svojih podobah krščanski značaj, je bilo sklenjeno, da ni več primerno, da bi se njastarejša krščanska cerkva še dalje uporabljala za turško mešeto.

ITALIJA BO
KAZNOVALA
DVOMLJIVCE

"Popolo d'Italia" pravi, da bo Italija obdržala zlato valuto. — Mussolini napoveduje kazen za dvomljivce nad stabilnostjo lire.

Milan, Italija, 13. decembra. Mussolinijevo uradno glasilo "Il Popolo d'Italia" pravi, da je italijanski denar tesno zraščeni z zlato valuto in grozi z ostrimi kaznimi vsem onim, ki razširjajo nasprotne vesti in s tem najejo zaupanje v finančno stabilnost dežele. Ker ta list ožnanja Mussolinijevo naziranja, so ta izvajanja lista velikega pomena.

"Il Popolo d'Italia" tudi zanika vse govorice, da namerava vlada vsem uradnikom znižati plače za 6 odstotkov. To je tem manj resnično, ker ravno sedaj cene življenjskim potrebščinam rastejo.

UKOR JUŽNI
KITAJSKI

General Čjang Kaj-Šek je dal ukor generalu Pei Čung-hsi-ju. — Pustil je, da je 60,000 komunistov pobegnilo.

Hongkong, Kitajska, 13. decembra. — Armada 1,000,000 kitajskih vojakov je imela nalogo vjeti komunistično armado 60,000 mož, toda komunisti so ušli. Vsled tega so odnošaji med narodno vlado v Nankingu in provinco Kanton, ki bi rada postala neodvisna, zelo napeti.

V Kantonu je bila v časopisih objavljena brzojavka, v kateri vrhovni poveljnik nankinske armade dolži kantonškega poveljnika generala Pei Čung-shija, da je namenoma pustil, da so komunisti pobegnili. General Pei je vsled te obdolžbe skrajno ogorčen in zagotavlja, da so bili njegovi vojniki neprestano pet dni v bojih s komunisti in so jih skuzali ujeti. Pobegli komunisti nameravajo v zapadni Kitajski ustanoviti sovjetsko republiko.

Nekateri južni generali so poslali v Nanking brzojavno prošnjo, v kateri zahtevajo ekspedicijsko armado, ki naj prežene komuniste iz province Kvejšov in Sečvan.

MACHADO V HAMBURGU

Hamburg, Nemčija, 13. decembra. — Bivši kubanski predsednik general Gerardo Machado se je po svojem prihodu iz dominikanske republike nastanil v nekem majhnem hotelu.

Osobju hotela je naročil, da nikomur ne izda njegovega gibanja. Najbrže pa bo v krat-

KMALU BO PRESKRBLJENO
DELO VSEM NEZAPOSLENIM

Te dni je govorila pred newyorško trgovsko zbornico delavska tajnica Miss Perkins ter očrtala lepšo bodočnost, ki čaka vse ameriško prebivalstvo. V par dneh bo predsednik sprejel poročilo odseka za naravne vire, — je rekla, — in če bo ta načrt izveden, bo za dobo petindvajsetih let vsak ameriški prebivalec preskrbljen z delom.

PARAGVAJCI
NEPRESTANO
PRODIRAJO

Zavzeli so trdnjavo 27. novembra. — Odprli so si pot za prodiranje v provinco Santa Cruz.

Buenos Aires, Argentina, 13. decembra. — Paragvajsko vojni ministrstvo naznanja zavzetje trdnjave "27. novembra" v severozapadnem delu Gran Chaco.

Zavzetje trdnjave "27. novembra" je velikega strategičnega pomena, kajti s tem je Paragvajcem odprta pot v provinco Santa Cruz, ki je bogata na petrolejskih vrelcih.

Paragvajski poveljnik general Joe Felix Estigarribia naznanja, da je bila trdnjava "27. novembra" zavzeta po vročih bojih in da je bil pri tem uničen bolivijski 19 infanterijski polk.

Paragvajski poveljniki napovedujejo, da bo paragvajska vojska v nekaj dneh zasedla bolivijske obmejne province Tarija, Chuquisaca in Santa Cruz. Paragvajci že dalje časa agitirajo v Santa Cruz, da bi se provinca ocepila od Bolivije ter jim je zato Paragvaj obljubil neodvisnost.

Paragvajski zunanji minister je sporočil Ligi narodov, da bo paragvajska vlada odgovorila na mirovne pogoje, kadar rpejme poročilo vojaških poveljnikov, ki sedaj pogoje proučujejo. Dobro poučeni krogi so prepričani, da paragvajska vlada predlogov ne bo sprejela, temveč bo nadaljevala vojno, da z vojaško silo prisili Bolivijo k miru.

Paragvajsko vojni ministrstvo naznanja, da je v sedanji ofenzivi, ki se je pričela pred enim mesecem, bilo ubitih 6 tisoč Bolivijscev, ujetih pa nad 10,000. Poleg tega so Paragvajci tudi zaplenili orožja in municije v vrednosti \$2,000,000.

Zeneva, Švica, 13. decembra. — Liga narodov upa, da bo Paragvaj sprejel njene mirovne pogoje do 20. decembra, tako da bodo boji v Gran Chaco do Božiča ustavljeni. Bolivijski delegat dr. A. Costa je rekel, da bo njegova vlada stavila predlog paragvajski vladi.

kem odpotoval v Inter-laken v Švici, kjer bo ostal nekaj tednov, nato pa bo odpotoval v Italijo.

Ker se Miss Perkins ni natančneje izrazila, se ne ve, kaj je mislila s temi besedami.

Newyorška trgovska zbornica, čije častna članica je bila Miss Perkins, je sprejela resolucijo, ki zahteva, naj bo vsak zastopnik dela in kapitala, čigar naloga je urejati industrijske spore, postavno prisiljen, preskrbeti si od vlade potrebno dovoljenje.

Miss Perkins se je zdel ta predlog smešen in je v šali pripomnila, da bi bilo dobro tudi vse govornike licenzirati.

Pozneje je omenila, da namerava predsednik Roosevelt začeti izrabljati vse naravne vire dežele, kar bo dalo slehernemu prebivalcu Amerike kruha in zaslužka.

Oni, ki bodo nezmožni za delo, bodo deležni posebne zavarovalnine, starei in oslabei pa starostne pokojnine.

Glede zavarovanja proti nezaposlenosti priporoča Miss Perkins ohajski načrt, ki je bil v po nekaterih evropskih državah že zdavnaj uveljavljen. Po tem načrtu gredi vsi prispevki v splošno blaginjo, ne oziraje se na posamezne industrijske panoge.

Denar prispevajo delodajalci, podporo pa dobe nezaposleni ne glede na delo, ki so ga vršili, predno so bili poginani na cesti.

BYRD SE BO VRNIL

Schenectady, N. Y., 12. dec. Radio postaja General Electric Company pravi, da se po radijskem sporočilu iz Little America namerava Byrdova antarktična ekspedicijska vrtniti na Novo Zelandijo in nato v New York koncem januarja 1935.

Postaja v Little America je naznanila, da se bodo raziskovalci ustavili v Dunedinu na Novi Zelandiji nekako sredi februarja, predno se podajo na daljno pot okoli polovice sveta. Admiral Richard E. Byrd je rekel, da upa, da bo prišel v New York v začetku pomladi.

Ko pravi radijsko poročilo, bo lesena ladja "Bear of Oakland" odplula iz Dunedina 26. decembra in bo dospela do Byrdovega tabora v desetih dneh. Ako bo položaj ugoden, bo železni parnik "Jacob Rupert" odplul z Nove Zelandije 12. januara.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakst, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Glas naroda podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da bomo prejeli naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

USODA SLOVENSKE KNJIGE

V zadnji četrtini prejšnjega stoletja pa vse do svetovne vojne smo imeli Slovenci knjižno ustanovo, čije knjige so prodale v najširše sloje slovenskega ljudstva.

To je bila družba sv. Mohorja, ki je izdala sleherni leto po šest knjig ter jih razposlala v vse kraje sveta, kjerkoli živijo Slovenci.

Knjige so bile večidel nabožne vsebine, kar je bilo pač so soglasju z družbinimi načeli.

Po svetovni vojni je število njenih članov padlo skoraj na polovico.

Vzrok so bili drugačni časi in nazori, slab finančni položaj našega naroda, otopelost in brezbriznost in pa celostna knjižnih konkurenčnih podjetij, kot naprimer Leposlovna knjižnica, Vodnikova družba, Cankarjeva družba itd.

Navzlic temu je pa med Slovenci še vedno skoro petdeset tisoč "mohorjanov", to je ljudi, ki dobe za majhen prispevek vsako leto pet ali šest knjig.

Največ "mohorjanov" je v ljubljanski in havantinski škofiji, to je na prejšnjem štajerskem in kranjskem. Med vojno in tik po vojni jih je bilo pa tudi v tržaško-koperski in goriški škofiji na tisoče in tisoče.

Štečajno nam je prišel v roke Mohorjev koledar za leto 1935, ki vsebuje tudi imenik družbenih članov, in zaščitili smo se, ko smo čitali, da ima družba v Italiji samo dva člana.

Torej na ves Kras, Primorje in Istro, kjer prebiva milijona trdnih in zavednih Slovencev, sme družba poslati samo dva izvoda svojih knjig.

To dejstvo priča dosti jasneje o nečloveškem zatiranju našega rodu in naše besede, kakor pa Bazovica, Liparsko otočje ter rimski, koperski, tržaški in goriški zapori.

Kdo dobi tista dva izvoda, v seznamu ni omenjeno.

Po našem mnenju dobi enega tržaški, enega pa goriški policijski prefekt, ki od časa do časa pokliče k sebi voje dvonoge fašistične krvne pse ter jim pokaže in jim da poduhati slovensko knjigo rekoč:

— Zdaj pa pojdite in se razkropite po deželi. Pri komorkoli boste našli kaj takšnega ali sličnega, ga pripeljite sem, da ga bomo sodili zaradi veleizdaje.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga blizu tam, je potrebno, da se poučim v vseh stvarih. Vselej naše dolgoletne skušnje vam zagotovo dati najboljše pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, se najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za dresplačno navodila in sanjavljamo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Požar na Kočevskem.

Te dni je bil v občini Kočevski Reki privnik spet nov požar. Gorelo je v Svetlem Potoku. Žrtev plamenov sta postala skednja pos. Kobetiča Ivana in župnika Vitine Henrika, ki biva v Borovu pri Kočevski Reki. Obe gospodarski poslopji sta bili obsežni in veliki. Župnikov skedenj je bil celo deloma zidan. V Kobetičevem skednju je bilo okrog 300 stotov sena, nekaj slame, lepa slamo-reznica in dva kmetjska voza. V župnikovem skednju je bila spodaj kašča. V njem so imeli spravljene vsak po en voz posestnika Rabaža Josip in Kump Matija in župnik Viti-ne. Razen tega je imel Rabaža v kašči 2 sode, sadno stiskadnico in kmetijsko orodje. Obe poslopji sta popolnoma pogoreli in znaša nastala škoda kakih 35.000 Din.

Orožniki so aretirali štiri osumljence.

Skok z vlaka.

Z vlaka je skočil in se nevarno pobil brezposelni Zupančič Slavko, ko se je vračal iz Zidanega mosta in je mimo Trbovelj zaspal. Da bi se mu ne bilo treba po vratači nazaj, je pri prvi čuvajnici skočil z drvečega vlaka. Pri skoku je dobil veliko rano na glavi, da je obležal nezavesten. Čuvaj ga je našel in so ga prepeljali k zdravniku, kjer se je potem zavedel in je upati, da ne bo resnejših posledic nepremišljenega skoka.

Težka nesreča pri podiranju drevja.

Pred dnevi je odšel v gozd s svojimi delavci 61-letni tesarski mojster Rupar Anton iz Goriške vasi pri Škočanju z namenom, da bi posekal nekaj hrastov za postavitev novega kozolca županu Globevniku v Škočanju. V trenutku, ko so delavci podirali hrast, blizu katerega je stal tesar Rupar, je moža, ki se ni mogel pravčasno umakniti, pritisnila k tlom debela veja in mu zlomila hrbtenico. Delavci, ki jih je mojstrova nesreča zelo potrla, so takoj poskrbeli za prevoz ranjenca v bolnico, kjer pa upajo, da bodo hudo poškodovanemu tesarju rešili življenje.

22 ur živ zakopan.

V vasi Sirova Katalena v bližini Koprivnice so izkopali 34 metrov globok vodnjak. 20. letni delavec Ivan Zgornik je bil pri teh delih zaposlen s tem, da je odstranjeval deske, ki so bile postavljene, da bi zavarovale delavce pred vdorom zemlje. Ko je bil v globini 12 metrov in stal na deski, so pričele deske nad njim popuščati. Težka deska je padla tik nadenj, vendar se je na njegovo srečo zarila v zemljo nad njim. Takoj nato se je vsula na deske zemlja in delavec povsem zakopal. Ostal je stisnjen med dvema deskama, od katerih pa je bila zgornja toliko močna, da se pod pritiskom debele plasti prsti ni zlomila. Bil je živ zakopan v vodnjaku. Ljudje so seveda takoj opazili nesrečo in brez obvestil o tem oblasti. Okrajni načelnik je šel z orožništvom takoj na delo. Takoj so začeli orožniki in kmetje kopati zemljo. Po nepreskinjenem 22-ur-

nem delu, ki ga je ves čas vodil okrajni načelnik, so izkopali nesrečnega delavca, ki je po čudnem naključju ostal živ. Prisotni okrajni zdravnik ga je takoj obdelal iz nezvesti z umetnim dihanjem. Ko je resneše prišel k sebi, je od veselja nad rešitvijo zajokal.

Množici ljudstva, ki se je medtem nabrala od blizu in daleč, je pripovedoval občutke, ki so ga navdajali, ko je bil en dan in eno noč živ zakopan.

Samomor.

Ponoči se je v Studencih v neki pralni obesil 29-letni raznašalec slaščic Viktor Gobe. Ko so prišli na kraj dogodka ljudje, je obesenece kazal zadnje znake življenja. Sneli so obupanca z vrvi in mariborski reševalci so ga prepeljali v bolnišnico. Toda obesenece je že med prevozom umrl. Mladi obesenece je bil zadnje čase zelo potrt, skrivnost svojega obupnega dejanja je odnesel s seboj v grob.

Junak noža.

Te dni so kropili na Primorskem pri Kranju pri posestniku Petriču, ki mu je umrla žena. Tam je bilo zbranih več fantov, med njimi tudi Alojz Avsenik iz Gorenjega, poddomače Blažonov. Okrog 1. zjutraj ga je poklical Maks Blažič iz Predoselj, naj gre malo ven. Zaujal ga je čakalo več fantov z noži v rokah in eden je dejal: "Udari ga!"

Janez Sajovic iz Predoselj je planil nad Avsenika, ki se je pa napadalec naglo otresel in ga treščil v stran. Sajovic se je naglo pobral, zgrabil za nož in se enkrat planil nad Avsenika. Snul ga je enkrat z nožem v levo ramo, drugič mu ga je pa porinil med desna rebra. Nato so vsi fantje zbežali. Nezvestnega Blažiča so prepeljali domov na Klanec in je ostal v domači oskrbi.

Orožniki so ugotovili, da je Blažič sam kriv svoje nesreče, ker je popreje fante izzival.

PRILAZNE, DOMAČE SOBE kurjene, topla voda, električna razsvetljava, s hrano v hiši (pristna slovenska postrežba) ali brez hrane. Oglasite se pri: — Miss Rose Koprivšek, 318 Sumner Ave., Brooklyn, N.Y. (6x)

Cena
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935
IMAMO V ZALOGI

Cena 25c

s poštino vred.

V kratkem bo gotov
Slovensko-Amerikanski
KOLEDAR za l. 1935
Cena 50c

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

MLEKO JE OTROKOM POTREBNO.

Da je šolskim otrokom pitje mleka potrebno, je jasno razvidno iz poročila, ki se tiče otrok v 400 wisconsinških podeželskih šolah.

Newyorská preiskava je dokazala, da otroci, ki premalo tehtajo, pijejo manj mleka kot pa zdravi in normalni otroci.

Samo 44 odstotkov otrok v wisconsinških šolah je pilo 3 in več čaš mleka dnevno. Newyorskí predpis za zdravje je "en kvart mleka na dan za vsakega otroka".

Iz poročila wisconsinških šolskih oblasti je razvidno, da je pilo 17 odstotkov otrok po dve čaši mleka dnevno;

22 odstotkov eno čašo dnevno;

16 odstotkov sploh ni pilo mleka;

31 odstotkov je pilo kavo vsak dan;

10 odstotkov je pilo čaj vsak dan;

20 odstotkov je prineslo mleko z luncom v šolo;

20 odstotkov je le včas prineslo mleko v šolo.

Wisconsinški pregled je pokazal, da več kot polovica otrok ni popilo predpisane mere mleka, ki je potrebna za zdravje in moč.

V NAJEM SE ODDA LEPO STANOVANJE 4 sobe, najemina primerna, na 346 Wilson Ave blizu Gates Ave kare. Oglasite se: Miss Kaufman, 346 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y. 13.14.15

SALOMONSKA OBSODBA

Z zamotano preiskavo je eroydonska policija ugotovila, da je neki Jack Sock v vratarjevi loži svojega stanovanja spravil v svoj žep priporočeno pismo, ki ni bilo namenjeno njemu, in se polastil treh funtov, ki so bili v tem pismu.

Ker je Sock imovit mlad človek in ga pri tej tatvini niso mogli voditi sobični motivi, se je sodnik čutil, kako je sploh mogel postati tat. In Sock je navedel kaj čudne razloge v svoj zagovor. Spočetka je trdil, da sploh ni pogledal na naslov pisma in ga je vtaknil v žep v prepričanju, da je namenjeno njemu. Potem pa je dejal, da je storil svoje dejanje v neodgovornem stanju, ki si ga je naprtil na nenavaden način. Ina namreč strastno nagnjenje do biljardiranja in prihaja vsak dan v zgodnjem jutru tako utrujen domov, da se mu more v resnici primeriti kaj, za kar ne odgovarja.

Če je pa Sock mislil, da si bo s tem zagovorom preskrbel popolno oprostitev, se je zmotil. Sodnik mu je sicer verjel, a je izrekel sodbo, da ne sme 24 mesecev noben večer pozneje v posteljo nego ob pol enajstih, kajti ne gre, da bi tekal v neodgovornem stanju po svetu. Če bi se ne pokoril, naj se pripravi, da bo predsedel šest mesecev ob ričetu. Angleški tisk je originalno sodniško sodbo pohvalil, ne pa tako zakrknjeni Sock, ki je vložil priziv, da tako barbarske sodbe v kulturnih državah ne morejo obstati.

UMETNIK IN MEDVED

V St. Poeltnu v Avstriji se je te dni ustavil neki potujoči cirkus, v katerem je nastopal tudi artist Todorović s svojim drobiranim medvedom. Cirkus se je nastanil na prostiranju trgu na mestni periferiji, toda kletko za medveda so tako slabo postavili, da je kosmatinec kmalu ušel iz nje. Nastal je seveda velik strah, ko se je razvedelo, da je medved pobegnil na prosto.

Todorović je šel takoj lovit zverino, ki pa se ni dala prijti brez odpora. Artist je moral napeti vse sile in poleg zvijačnosti zastaviti tudi fizične moči, da je odvedel medveda nazaj v kletko. Borba med obema je bila zelo huda. Medved je oklinal in razpraskal artista po rokah in nogah, tako da so ga morali oddati v bolnišnico na lečenje.

Peter Zgaga

POGLAVJE O ŽENSKI MODI.

O modi je težko pisati, ker živa duša na svetu ne ve, kaj je pravzaprav moda. Posebno ženska moda.

S tem mislim reči, kako se ženske oblačijo oziroma kaj nosijo na sebi.

Bili so črni, ko niso prav dosti imele, pa je bilo moderno, in bili so črni, ko se jim je komaj nos videl izza ovrtnika in izpod klobuka, pa je bilo tudi moderno.

Pred tremi ali štirimi leti jih je bilo zanimivo opazovati.

Po nekem višjem povelju — kdo ve, odkod je prišlo — so se začele zavedati, da imajo noge. Krila so se jim rapidno krajšala in so jim v mnogih slučajih zlezla do kolena.

Kar nas je pokvarjenih moških, smo z vso vnamo prosili usodo, naj nam podaljša življenje že vsaj za par mesecev. Prošnja nam je bila sicer uslišana, toda skrivnega razodetja navzlic temu nismo bili deležni.

Moda se je kar naenkrat stresnila in sprevidela, da bi nekoliko predaleč zašla, če bi vztrajala pri svojem prvotnem namenu.

In tako se je zgodilo, da so se po par dneh začele vleči ženskam kile po tleh, vsled česar je na vratu, hrbtu in prsih blaga primanjkovalo, in so bili pogledi nas izprijenih moških zgoraj nagajeni, za kar so bili spodaj tako iznenada opeharjeni.

Ženska ima na sebi dosti mišnega in premišnega, najbolj premišljen je pa pas. Le redkokdaj imajo pas tam kot ga imajo drugi božji stvori.

Sponinjam se časov, ko so ga imele skoro pri kolenuh, pa jim je polagoma zlezal prav pod pazduho in je sledujoč popolnoma izginil, tako da so par mesecev hodile sploh brez pasu. Nato se jim je zopet pojavil, še sam ne vem kje.

Obleke, ki jih ustvarja moda, pa zahtevajo tudi temu primerno telo oziroma postavo.

Ko je bila pred leti moderna takomenovana "vitka linija", to se pravi, da ženska ni smela več tehtati nego stopetnajst funtov, se je moškim zelo dobro godilo.

Nobena ni pokusila mesa, sira, masha, mleka, porkčapsov in drugih takih hramiv, ki imajo res nekaj moči in kredita v sebi.

Modi so se vsužnjile in so dobesedno stradale, sebi v škodo, možem pa v prid, ker je več na nje prišlo. Nekateri so se zredili kakor praseta — (oprostite, prosim) ker so morali pri kosilu in večerji pospraviti tudi ženin porejov.

Nekega lepega dne je pa zapovedala moda:

— Tilnik mora biti z lasmi pokrit; od ušes smejo biti vidni le ušani, v splošnem pa ženska ne sme imeti ušes za javnost; kar hoče slišati ali preslišati, je njena stvar; obleka ji mora segati od vratu pa do členkov na nogah; izvzemši ustnice, ni treba posvečati obrazu posebne pozornosti; nje-no spredje in ozadje mora priti do bujne veljave.

Tako smo moški spet udarjeni, ker se posebno zadnjega povelja strogo drže, kar je seveda zvezano s precejšnjimi stroški, če jim hoče človek vstroči.

Dobiček imata, pa edinole bučer in grocer.

ALI JE MLEKO VREDNO CENE?

Sama primerjate mleko z drugimi dobrimi hranivi, pa boste spoznali, da bi bilo poceni, če bi bilo tudi dvakrat tako drago.

ČE BI BILO MLEKO NAPRODAJ
PO CENI

STROČJ. FIŽOLA
... okusna zelenjava. 3
funti, 14 unč.

GOVEDINA... izbor-
no meso. 15 unč.

ORANŽE... okusen
sadež. 8 srednje velikih.

KRUH... stalna gor-
kotna hrana. 13 1/2 rezine.

POVPREČNO ZA 35 GLAVNIH
HRANIV VKLJUČNO GORNJE

ZA KVART ISTE HRANILNE
VREDNOSTI BI MORALI DATI

48¢

28¢

25¢

6¢

29¢

... toda **MLEKO** — najbolj popolna hrana
— je povprečno samo 13¢* kvart

Vsi gornji vzorci so izborna hrana — ki služijo v vaši prehrani eni ali drugi svrhi. Niti enega se ne sme zanemarjati. Navajamo jih, da pokažemo kako zares poceni je mleko. V primeri z drugimi dobrimi hranivi bi bilo mleko poceni, če bi bilo dvakrat dražje naprodaj.

Hraniva, naslikana zgoraj, so primerjana z mlekom na temelju kalorij, ki daje vašemu telesu energijo. Kot kaže bolj podrobni seznam na desni, je vsako teh hraniv posebno dobro za gotove hranilne elemente. Mleko je najbolj popolno v zvezi teh elementov. Pojeste bi morali veliko množino hrane, ki bi stala dosti več, da bi dobili iste elemente kot so v enem samem kvartu mleka. Penny za pennyjem hranilne vrednosti je mleko vaša najbolj cenena hrana.

Zaščitite vašo družino s tem, da daste za mleko petino denarja, ki je namenjen za hrano. To je največja

investicija za zdravje. Vsak otrok naj bi ga imel kvart dnevno, odrasli pa najmanj en pint. Premalo tehta-joči in rekonvalescenti, noseče in do-ječe matere, cel kvart. Povečajte si

svojo živahnost s povečanjem dnev-
ne porabe mleka. Vredno je dvakrat
toliko kot plačate zanj.

*Približna povprečna cena vseh vrst mleka
oddanega v Metropolitanskem New Yorku.

PRIMERJALNA TABELA CEN IN HRANILNE VREDNOSTI

Stroški	HRANA	Kalor.	Protein	Kalcij	Fos.	Želez.	"Dej" Vita. A	B	C	G
48¢	3 lb. 14 oz. stročj. fi- žola, svežega po 12¢ lb.	675	19	37	19	37	6200	558	558	432
28¢	15 oz. govedine, pust.	675	37	3	23	23	270	—	—	—
25¢	8 srednjih oranž po 28¢ doz	675	5	27	5	5	360	405	630	450
6¢	13 1/2 rezine bel. kruha (2 vodo napravljenega) po 11¢ hleb	675	10	3	6	5	—	7	—	—
29¢	povprečna cena 35 različnih hraniv, vključno gornje s kalorijami kot v kvartu mleka	675	15	51	21	5	2160	100	24	585
13¢	1 kvart polnega mleka	675	15	51	21	5	2160	100	24	585

Ta seznam temelji na knjigi "Temelji Prehrane" dr. Mary Swartz Rose. Če povprečni porabi na dan 3000 kalorij, bi bil en "del" enak 130 porocne dnevne gor-
kote. Kvart dobrega mleka da skoro 7 "de-
lov" kalorij za energijo, skoro 13 "delov"
proteinov za gradnjo tkiva, 51 "delov"

kalcija za zobe in kosti, 20 "delov" fosfor-
ja in skoro 5 "delov" železa. Preskrbi tu-
di več kot 2 1/2 dnevno zahtevanega Vita-
mina A. Tudi druge potrebne hrane, Go-
vedina je bogata na proteinu, stročji fižol
na Vitaminu A, kruh na kalorijah, oranžji
sok na Vitaminu C.

Pijte Več Mleka: JEDOBRO
ZAVAS DRŽAVA
NEW YORK

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOŽA HERFORT:

PO GLADINAH

Veter je majal trsje, upogi-
balo se je, sklanjalo se drug k
drugemu in šumelo, kot bi si
pošepetavalo pravljice. Voda
je prijetno, tiho šumela, valovi,
majhni, skoro nežni, samo ve-
ter je pozibaval vodo, so se
bleščali v soncu. Po gladini je
vodno rastlinje razpenjalo svo-
je listje in lovilo sončno luč;
globlje pod vodo so pletle alge
goste mreže. V čisti vodi, kjer
je bila gladina prosta in se je
rastlinje umaknilo, so plavale
ribice, drobne, srebrne. Ob ro-
bu močvirja so se naselile žabe,
po vodi so se vrteli paglavci,
stare so se grele na bregu ali
velikih listih odevitajoč ga
lekvanja. Kjer se je bičje str-
nilo v gosto neprodno steno,
se je pričelo šele pravo življe-
nje.

protja, trsja, je leno tekla vo-
da in tvorila velik zaton, ka-
terega so ob robu stražile sta-
rikave vrbe in gosto grmovje,
okoli in okoli je bilo gosto bi-
čje, sredi pa čisto zrelo glad-
dine. Raztegnilo se je listje
lokvanja in drugega vodnega
rastlinja, rastla iz blatnega dna
in ustvarjalo povodna čuda.
Alge so ponižno ovijale mrtvo
rastlinje, živo se je bohotno
spenjalo proti luči. Po njih so
leno hodili polži, se sprehajale
ribice, visoko nad njimi pa so
kraljevale ptice — stanovale
bičja.

Po gostem bičju so hodile, se-
daj plavale s svojimi ploščati-
mi, od strani stisnjenimi tele-
sci, in lagodno šle med gostin-
steblovjem. Od časa do časa se
je čulo iz bičja ozko, zateglo
klicanje. Sedaj je rezko hripa-
vo zaklicala močvirnica, njen
"kreev" je izdal lisko. Pazno
in mirno motreč trsje, zapazil

temno ptico, katera je prišla o-
prezno skozi bičje in zdaj, zdaj
glasno zaklicala — "kreev, —
kreev". Prišla je na gladino
pa zaplavala. Lepo z glavico
kimaje se je igrala po gladini
in plavala proti sredi barskega
očesa. Vznemirila se je, v hipu
glasno zaklicala in se potopila.
Krila je pritegnila, stegnila
glavo in vrat, pa urno plavala
pod vodo. V varnem zavetju
gostega bičja in suhe močvirsko-
trave je pomolila iz vode gla-
vo, po zrak je prišla, nato pa
oprezno odšla iz vode na bli-
žnje njive na pašo. Bila je do-
malega tako velika kot mala
turška kokoš, po vsem telesu
zamočle, temnosive barve. Nad
kljunom, na čelu je imela ble-
ščečo belo liso — črna liska.
Rep ji je bil kratek, krila tesna
pritegnjena k telesu. Nogi je
imela postavljene nekam daleč
nazaj, prsti so bili veliki, si-
cer ne zvezani s plavalno koži-

co, pač pa so imeli primeroma
obširne plavalne krpe. Postala
je, pa šla s širokimi neokret-
nimi koraki, rahlo se pozibava-
je, na pašo. Semeni in trava
sta ji dobrodošla, morda bo na-
šla med njimi tudi žužka ali čr-
va, ko bo šla pa na večer s pa-
še spet v vodo, bo tam lovila
ribice, žabe in vodne žužke, pa
vodno rastlinje in semenje.

PET LJUDI ZGORELO

Strašna avtomobilska nesre-
ča se je zgodila blizu franco-
skega mesta Calais. V avto-
mobilu se je peljalo pet ljudi.
Avto je drvel čez železniško
progo, ki pa ni bila zaprta. V
istem hipu je od strani privo-
zil tovorni vlak, ki je zgrabil
avto, ga 50 metrov daleč vle-
kel s seboj in ga potem gore-
čega vrvel na polje. Strojovo-
dja je takoj ustavil vlak in že-
lezničarji so hiteli na pomoč.
Toda vsaka pomoč je bila brez-
uspešna, ker niso mogli do go-
rečega avtomobila. Vode pa ni
bilo v bližini. Tako je vseh pet
ljudi v avtomobilu živih zgo-
relo med najhujšimi mukami.
Zgorlel je lastnik avtomobila s
svojo ženo in otrokom ter nje-
gova gosta, njegov služboda-
jalec in njegova žena.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

242

Vitez je nehal smejati se. Kri mu je pritisni-
la v glavo in kazalo je, da hoče siliti v krmarja,
naj mu pove, kaj skriva pred njim, pa ga je
stari Mathieu prehitel z besedami:

— Potrpajte, gospod vitez; morda vam bom
lahko najpozneje čez dva dni povedal to, kar
vam moram zlati zamočati... Zvedeli boste,
zakaj je poveljnik brez pomisleka pristal na
vaš predlog... Imel je svojo idejo in stari Ma-
thieu jo ima tudi...

XX.

Tem dogodkom sledeča noč ni prinesla po-
mirjenja v nastalo zmedo. Samo mornarji so se
lahko v polni meri zavedali velike nevarnosti,
ki je pretila eskadri, kajti francoske ladje niso
bile trdno zgrajene, niti dobro oborožene.

Samo preokret, sklenjen na posvetovanju bi
lahko prinesel francoskim ladjam nekaj ugod-
nosti.

Stari Mathieu je begal po krovu in skrbel z
vso vnemo za signale, ki jih je bilo treba poslati
na druge ladje.

— Ne smemo izgubljati časa, — je dejal ope-
tovano kapitanu, — kajti zdaj zlati nas zajame
noč brez svarila; in veste, poveljnik, da ni do-
bro rabiti svetlobne signale... Ti lopovi imajo
daljnogled, da vam najdejo iglo na grebenu
vala...

— Bodi brez skrbi! — mu je dejal kapitan,
— takoj povemo kapitanom vseh ladij vse kar
morajo vedeti.

Krmar je to dobro vedel, toda bil je že davno
vaje začenjati tako pogovor s kapitanom.

Stari Mathieu bi ne bil mogel živeti, če bi ne
bilo takih pogovorov s kapitanom.

— Če sem prav razumel, — je dejal, — kar
ste mi napovedali s pogledom, ne bo s tem na-
še srečanje z lopovi opravljeno.

— Morda.
— In tako, kapitan, ko nastane noč in bodo
vsi signali dani, jo ubere vsaka ladjica za svo-
jim ciljem — to je vendar jasno kakor beli dan.
— Saj veš dobro, kakor vem jaz, da bi rad
prišel na dan z drugim vprašanjem.

— Res je. Zdaj vidim, da vam ne morem ni-
česar utajiti...

— Sicer pa, — je dejal kapitan, — ali imam
dovolj časa? Zadnje merjenje nam obeta v dveh
dneh prihod na Rhode Island, seveda če se nam
ne izneveri veter. Toda glej, tu so baš kraji,
kjer je veter vedno muhast. V teh krajih ne
piha stalno, to veš tudi ti... Kaj nam torej ka-
že početi, ko imamo samo še dva dni pred se-
boj?

— Vražja strela, kapitan! Ponoči je vsaka
krava črna. Mislim, ne... bolje rečeno, upam,
da bi se utegnili približati Angležem, in sicer
tako, da te mrežine mislite, da pluje z njimi nji-
hova ladja... A vi, poveljnik, kaj mislite vi?

— Saj dobro veš, da upam v tem pogledu še
bolj kakor ti.

— No torej, pa lahko noč, poveljnik!... —
Grem pogledat, kako je s signali.

Ta čas je bila nastala noč. Na zadnji znak s
"Fondroyanta" so vse luči na francoskih la-
dijah ngasile. Na morje je legla črna tema, ki je
zagrnila vso francosko eskadro.

Za vse posadke je bil to svečan trenutek, ko
je postal vsak kapitan edini gospodar svoje
ladje.

To je pa bilo obenem presenečenje za Angle-
že, ta nenadna in nepričakovana izprememba
položaja.

Posebno na krovu "Fondroyanta" je bilo na
stalo živalno vrvenje. Ko se je začela ladja od-
daljevati od eskadre in rezati valove z vso silo
svojih razpetih jader, so hoteli vsi vojaki na
krov.

Vsi so namreč čutili pretečo nevarnost. Ne-
hote so se zbirali v gruclah okrog poveljnika.

In dočim je ladja z vedno enako hitrostjo re-
zala valove, je obujal vitez spomine na draga
bitja, od katerih se je bil moral posloviti, da bi
si priboril pravico znova sestati se z njimi in
ostati vse življenje pri njih.

V duhu je videl prizor, ko je vpričo dokto-
ja Heberta prvič poljubil Henriki roko.

Mornarji so bili zagledali v temi senco velike
ladje, drveče po valovih nalik prikazni...

"Fondroyant" je plul naravnost proti tej
ladji, ko je krmar zaklical stražam, da se bliža
nevarnost.

Vest, da so Angleži blizu, se je bliskovito raz-
širila po vsej ladji.

— Obrnite v bok! — se je začelo v temi ka-
pitanovo povelje.

"Fondroyant" se je nagnil na stran in opi-
sal krivuljo z lahko galebo, ki se komaj doti-
ka s krili valov.

Tisti hip se je tema nad morjem še bolj zgo-
stila; nebo so bili namreč zakrili črni oblaki,
cznanjajoč nevihto.

— Takoj dobimo močan veter, — je dejal
krmar častnikom, ki so ga bili obstopili, da li
zvedeli, kaj se pripravlja. Krmar je hitro izpol-
njeval kapitanovo povelje. Tako se je sovražna
ladja kmalu izgubila v temi.

Ta čas se je obrnilo več častnikov na krmar-
ja z vprašanjem, kam ladja pluje.

— Naravnost naprej, vražja strela! — je
odgovoril Mathieu. — Saj to lahko sami vidite,
če imate kaj prida oči.

Komaj je stari Mathieu izgovoril te besede,
je zaklical na straži stoječi mornar:

— Ladja se vidi!... Na desni strani!

— Saj so kar tri! — je vzkliknil stari Ma-
thieu, ko se je kapitan naenkrat ustavil pred
njim.

— Vidiš!
— No, kaj! — je vprašal Mathieu, ki je ra-
zumel, kaj pomeni kapitanov glas.

...No, kaj... — je ponovil. — Treba je najti
izhod iz te pasti!... Potrpajte malo, kapitan,
sam grem pogledat, kako stvar stoji.

In stari morski volk je izročil krmilo podre-
jenemu mornarju, sam je pa uprl pogled v te-
mo. Potem se je pa obrnil k kapitanu, rekoč:

— Na levi strani bo najbrž brick, ker vidim
samo dva jambora...

— Na desni strani je pa velika fregata, za
to ti jamčim, Mathieu, — je pripomnil kapitan.

Kljub neprijetnemu položaju sta ohranila
popoln mir.

— Zdaj se nam približujejo od leve, zdaj od
desne strani, — je dejal stari Mathieu mirno.

— Ne preostaja nam nič drugega, nego prebi-
ti se skozi to verigo.

— Naprej, je-li?

— Ne, kapitan, kajti naleteti bi mogli na
ladjo, ki smo jo opazili najprej.

— No, torej, kaže nam samo obrniti se na-
zaj.

— Bogme, drugega izhoda vsaj zaenkrat
res ne vidim.

In tiho je pripomnil:

— Če pojde tako naprej, se bodo ti prokle-
ti rokoma vili igrali z nami kakor otroci z i-
gračkami... Končno, kapitan, morje je mor-
je... Človek ne more vedno delati po svoji
glavi...

Ozrl se je vprašujoče na kapitana, rekoč:

— Pozor, dečki, obrnite ladjo!

Komaj se je začela ladja obračati, je straža
že tretjič zaklicala:

— Ladja se vidi!... Zadaž!

— Tristo vragov! — je zarohnel Mathieu.

— Še tega je nam manjkalo.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-
pih romanov slovenskih in tu-
jih pisateljev. Preglejte cenik
in v njem boste našli knjigo, ki
vas bo zanimala. Cene so zelo
zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

45
Dvorišče pred kovačnico ni bilo nikdar prazno ljudi, ki so prihajali iz radovednosti ali usmiljenja povpraševati o pekovnikem zdravju. S tihim govorjenjem stoje stlačeni okoli vrat kovačnice, katera je Žorž ponoči zaprl, in gledajo skozi razpoke deske, da so mogli pogledati v kovačnico.

Pri oknu, ki je gledalo na sadni vrt, je vzela Vrona prosto; tukaj stoji, gleda skozi napol obdelano šipo, in zopet se v strahu zgaane, kot bi se v delavnici bližalo oknu kako strahilo.

Jutro postaja svetlejšje in svetlejšje.
— Ježeš, na! Domov moram! — mrmra Vrona. Toda usmiljenje do pekavke je bilo v njej tako veliko, da ni mogla zapustiti okna. Drugi radovedneži so odšli, samo Vrona še odlašala.

Za njo na vrtu so odmevali udarci sekir tesarjev, ki so v zgodnjem jutru pričeli delati nova vrata, katere je bilo treba postaviti v steno v Žorževi kovačnici, da bo imela pekova mama primerno sobo v delavnici. Pred hišo so bili pri delu že tudi zidarji, da so v zidu napravili večjo odprtino za vrata.

Vrona sliši, kako tesarji govorijo, da bo imel Žorž veliko nadlogo, ker bo moral sedaj skrbeti za sebe, za pekovo mamo in za dekle, ki je bila za oskrbo bolne žene neobhodno potrebna.

— Malo mu je treba priskočiti na pomoč, — pravi tesarski mojster, — in gledati, da mu ljudje zopet prinesejo delo. Vrona se tako zadovoljno oddahne, kot bi bila njej obljubljena pomoč. Seveda, z divjakom je opravila, enkrat za vselej, če so ljudje pomagali Žoržu na noge, je bilo to tudi za pekavko dobro.

45
— Sedaj pa moram domov! — Potrta vsled žalostnega položaja pekavke, še enkrat pogleda skozi umazano šipo, pa se zopet naglo obrne s kratkino rdečim obrazom.

Žorž je prišel iz kovačnice in gre proti vodnjaku. V rokah drži lončeno skledo s steklenico in dvema kozarcema. Par mokrih robcev mu visi čez ramo. Na sebi ima še od isker prežgane lase od kože. To je izgledalo, kot da je hotel Žorž postati Turek, se je pa pri napol obrniti glavi premislil.

Pri vodnjaku tako močno vleče vodo, da voda v močnem curku teče iz cevi. Na to delo se je Žorž razumel kot nikdo drugi. Nato prične izpirati robce in pomivati kozarce. Pri tem delu ni bil nič neroden. Toda Vrona, ki ga je gledala iz za hišnega vogla, si vendar pravi, da mu to žensko delo ne gre posebno izpod rok. Ko bi bil kdo drugi kot Žorž, bi naglo skočila k vodnjaku. Toda "temu-le" pomagati! Za celi svet ne! Medtem ko Žorž pere in pljuska po vodi, zagleda nekega solarčka s torbico na rami in mu zakliče:

— Ti, skoči h krčmarju in mu povej, da mi naj pošlje čebriček ledu.

— Ne morem, moram v šolo.
Že hoče Žorž dati dečku nekaj poštenih besed na pot, ko zasliši za seboj plah ženski glas:

— Žorž! Ali naj jaz skočim h krčmarju?

Žorž se zgaane, kot bi pred njim strela udarila v tla. Ko razprostri prste, od katerih kaplje vode, najprej ogleduje dekle od glav do nog, nato pa praske na svoji roki.

— Kaj pa hočeš?

Odgovor ni bil posebno prijazen.

— Ako bi mogla nekoliko pomagati, sem mislila.

— Tako, tako! — Žorž po strani pogleda modri predpasnik, ki se je gibal v hladnem jutranjem vetru.

— Pomagati? Mogoče kot včeraj? In meni hočeš pomagati?

— Ne! Tebi ne! Ubogi pekavki pa rada!

— Hvala! Pekavki bom sam pomagal. Z Bogom!

S tem pozdravom pusti Žorž Vrono stati ter skoči v krčmo po led.

Začudena in jezna gleda Vrona za njim.

— Kaj more uboga pekavka za to, da ji mora tak človek pomagati? — Gre k vodnjaku, pomije posodo, opere robce, da na njih ni bilo nobenega madeža ter nese vse v kvačnico. — O, ti moj ljubi Bog! — vzdihuje, ko v polmraku, ki sta ga delala jutranja svetloba in goreči les na kovaškem ognjišču, vidi težko preizkušeno ženo ležati na tleh, pokrito z odejami, katere je Žorž zbral po celi svoji hiši. Ker za njen veliki obseg ni bilo mogoče dobiti v zameno za premočeno obleko primerne obleke, so pekavko vtaknili v dve skupaj sešiti rjuhi in veliko zimsko suknjo, katero sta nosila Žoržev ded in oče. Moker obkladek ji je zakrival polovico obraza. Brez vsake moči leže njene okrogle roke na odeji in žare v vročici.

— Žorž! — kliče tiho pekavka, ko zasliši korak na pragu.

— Jaz sem, pekova mama, Simmerauerjeva Vrona.

— Tako? Kje pa je moj Žorž?

— V krčmo je šel po led.

— Ali se kmalu vrne?

— Da, mama! — Vrona se spusti pred njo na kolena ter boža njene vroči roki. — Takoj bo zopet tukaj!

Pekavka se globoko oddahne.

— Moj Žorž! Hvala Bogu, da imam še njega! In tako ne usmiljena sem bila, ko me je potreboval! — Zasliši korak. — Ali že pride?

K bi pekavka celo uro pela Žoržu slavo, ne bi tako zelo vlpivalo na Vrono, kot njen olajševalni odih in nežno zveneči glas njegovega imena: — Moj Žorž!

Skrbno pomaga Vrona deklji, da sta pekavki vlivali juho v usta. Nato pa Vrona vstane in obljubi, da bo zopet prišla pogledat, kako kaj gre "ljubi pekavi mami". Ko stopi na dvorišče, pride Žorž, z ledom. Vrona mu prikimava:

— Z Bogom, Žorž! Robce sem oprala.

Žorž jo debelo pogleda. In ko majaje z glavo stopi v kovačnico, mrmra:

— Z Bogom, mačka!

(Dalje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije.

Zaradi dekleta ga je ubil.

V Markuševu pri Zagrebu je prišlo do krvoprelitja zaradi dekleta. Franjo Vdovič in Franjo Patalin sta se že dolgo sovražila zaradi dekleta, pozneje sta se pa spoprijela. Patalin je skočil v sosednjo mesnico, kjer je pograbil velik mesarski nož in zabodel Vdoviča, da se je okrvavljen zgrudil in kmalu izdihnil. Ubijalec se je sam javil sodišču.

Samomor osiješkega 'advokata

V Osijeku se je zastrupil znani advokat dr. Aladar Klein. Zavžil je večjo količino veronala. Zapustil je pet poslovnih pisem, ki iz njih sledi, da so ga pognale v smrt težke gnotne razmere.

Moža zastrupila, da bi lahko živela z ljubčkom.

Premožni kmet Josip Husok iz Sente se je pred leti oženil z lepo Etelo Jablansko. Za mlado lepo ženo so se pa kmalu začeli zanimati tudi sosedje in Etela se je zaljubila v Mihajla Husaka, sorodnika svojega moža. Vsak dan je fant hodil k nji, nekega dne ga je pa mož zasačil pri svoji ženi. Spoprijela sta se in fant je zbil možu dva zoba. Žena se je znala kmalu pobotati z možem, toda ljubčka je še vedno imela. V začetku maja so imeli Husakovi domačo zabavo in povabljen je bil tudi Mihajlo. Proti jutru je gospodar potožil, da mu je postalo slabo in legel je k počitku. Bolečine so bile pa vedno huje in zjutraj so ga morali odpeljati k zdravniku. Čez dva dni je v silnih mukah umrl in ljudje so takoj začeli govoriti, da ni umrl naravne smrti. Končno so oblaži uvedle preiskavo in kemična analiza je pokazala, da je bil Husak res zastrupljen. Njegova žena je priznala, da je moža zastrupila, da bi nemoženo živela z ljubčkom.

Sin ubil očeta.

V Gornji Rijeci pri Novem Marofu se je odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. Starca posestnika Gjura Njemčiča je ubil lastni sin Štefan. Oče je bil na sejmu in je kupil več stvari za sina, ki se je hotelo ženiti. Med temi je bila tudi srajca, ki Štefanu ni bila všeč in zaradi nje sta se sprla. Med preprirom je Štefan zgrabil sekiro in oplazil očeta čez rame, nato pa na vso moč udrihal po njem ter ga ubil. Zverinskega sina so zaprli.

Sosedu odgriznil uho.

Dobrovoljce in predsednik udruženja vojnih invalidov v Hrvatski Dubici Nikola Kozarčanin je odšel po opravih na občino. Srečal je soseda Gjuro Kesica, ki je brez vsakega povoda navalil nanj z nožem. Ker je Kozarčanin izgu-

Želodčno zdravilo,
ki je poma jalo
milijonom.

"Chicago, Ill. — Prepričala sem se, da ni boljšega zdravila za ves sistem kakor

TRINERJEVO GRENKO VINO

Z njim sem zelo zadovoljna. Mrs. Julius Kosen. In milijoni drugih užečev Trinerjevega Grenkega Vina so istega mnenja. Izborna želodčna tonika je naša stopila v 45. leto svojega slovesa. Ničesar boljšega ni proti zaprtju, slabemu teku, plinom, glavobolu in splošni utrujenosti. Pri vsi lekarnarjih. Jos. Triner Corp., 1325 South Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

bil v vojni desno nogo, ni mogel bežati, pač je pa zgrabil napadalec in ga potisnil do zidu sosednje hiše. Tako sta se ruvala, dokler Gjura ni dosegel nasprotnikovega ušesa in ga mu odgriznil. Kozarčanin je pobral uhelj in ga spraval v žep, sosedu je pa djal, da ga ne boli, ker ga ima v žepu.

Samomor zaradi nesrečne ljubezni.

V vasi Vognje blizu Sremske Mitrovice si je končala življenje 19-letna vaska lepotica Ivanka Maletić, hčerka bogatega posestnika. Mladenka se je zaljubila v lepega, a siromašnega Dimitrija Popovića. Njeni starši so temu nasprotovali, ko pa so videli, da dekle ne popusti, je začel oče zelo strogo ravnati z njo. Mladenice je zdaj odslužil vojaški rok in pred nekaj dnevi se je vrnil v vas. Razumljivo je, da se je mladenka sestala z njim, ko je pa oče to izvedel, jo je pretepel in zmerjal. V obupu je nato Ivanka spila večjo količino octove kisline in v silnih mukah umrla.

Zanimiv izum Slovence v Zagrebu.

Zagrebske "Novosti" poročajo o zanimivem izumu 21. letnega Slovence O. Steinbacha. Mladenice je izumil napravo, ki ji je dal ime "karburator" in ki bo ogromnega pomena za avtomobilsko motorje, zlasti pa glede porabe pogonskega materiala. Gre za majhen specijalen del iz medi, ki ga je mogoče montirati v teku ene ure v vsak avtomobil. Benčin ne prihaja direktno v cilindre, temveč se že v tem posebnem razplinjaču spremeni v čist plin ter popolnoma izgoreva. Zato odpade vsak dim pri izpuhu. Na ta način se prihrani 50 odstotkov goriva.

PISMA, KI NAJ BI
UMORILA

Neki angleški detektiv je pred kratkim dognal, da so tudi pisma lahko morilno orodje. Nanj se je obrnila stara gospa, katera je vsak dan dobivala razburljiva in prostaška pisma na brezimna pisma. Detektiv je šel takoj na delo. Hišno osebje niti vedelo ni, da je mož detektiv. Vendar mu je bilo precej težko pod to ali ono prevezo dobiti v roke pisavo vseh hišnih stanovalecev. Ko je imel v rokah pisavo vseh hišnih stanovalecev, je začel pisavo primerjati s pisavo na pismih, katera je prejemale stara gospa. Ugotovil je, da je pisava neke hišne stanovalkine prav tak in da ima ravno take pravopisne napake, kakor pisava na onih pismih. Ta stanovalka pa ni bila nihče drugi, kakor tiha, skromna, pridna in lepa nečakinja stare gospe, katere je detektivu sama dala v roke dokaze, da je ona pisala tista prostaška pisma. Detektiv jo je trdno prijel in mlado dekle je izjavilo ter to tudi pismeno potrdilo, da je s svojimi pismi staro gospo hotela — umoriti. Vedela je, da ima njena teta, ki je zelo bogata, slabo srce in da ji vsako raz-

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING
NEWS

15. decembra:
Paris v Havre
Bremen v Bremen

19. decembra:
Albert Ballin v Hamburg

21. decembra:
Olympic v Cherbourg

25. decembra:
Deutschland v Hamburg

29. decembra:
Ile de France v Havre

2. januarja:
Aquitania v Cherbourg

3. januarja:
Manhattan v Havre

4. januarja:
Europa v Bremen

5. januarja:
Lafayette v Havre
Rex v Genoa

9. januarja:
Majestic v Cherbourg

11. januarja:
Bremen v Bremen

12. januarja:
Champlain v Havre
Vulcania v Trst

16. januarja:
Washington v Havre

18. januarja:
Olympic v Cherbourg

19. januarja:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa

25. januarja:
Europa v Bremen
Herengaria v Cherbourg

26. januarja:
Lafayette v Havre

30. januarja:
Manhattan v Havre

2. februarja:
Champlain v Havre
Rex v Genoa

6. februarja:
Olympic v Cherbourg

9. februarja:
Bremen v Bremen
Ile de France v Havre

13. februarja:
Conte di Savoia v Genoa

14. februarja:
Washington v Havre

15. februarja:
Herengaria v Cherbourg

21. februarja:
Saturnia v Trst

22. februarja:
Europa v Bremen
Olympic v Cherbourg

23. februarja:
Champlain v Havre

27. februarja:
Manhattan v Havre
Rex v Genoa

ČE STE NAMENJENI V

JUGOSLAVIJO

POTUJTE POPOLNOMA UDOBNO PREKO HAVRE NA OGROMNIH FRENCH LINE EKSPRESNIH PARNIKIH:

"PARIS" 15. Dec. — 9. Marca

"ILE de FRANCE" 29. Dec. — 19. Jan.

HITRA VOŽNJA — IZBORNA POSTREŽBA — KRASNE KABINE V TRETJEM LAZREDU ZA DVE IN ŠTIRI OSEBE

Svetovno slavna francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi.

VAŠA PRILJAGA POTUJE Z VAMI DO CILJA

Za nadaljnja navodila in karte pišite na —

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 West 18th St., New York City

LEO ZAKRAJSEK GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc.

302 East 72nd St., New York City

French Line

burjenje lahko povzroči nenadno smrt. Zato ji je pisarila taka pisma, da bi stara gospa hitro umrla in da bi ona nato podedovala njeno veliko premoženje.

ADVOKAT SI JE
PREREZAL VRAT

Te dni si je budimpeštanski odvetnik Aladar Barsi z britovjo prerezal vrat. Barsi, ki je bil likvidator Angleške mednarodne banke, je to storil v strahu, da ne bi po likvidaciji prišel ob kruh. Izkazalo pa se je, da je bila njegova bojazen popolnoma neupravičena, ker je izvršil dejanje v veliki duševni potlačnosti.

Poziv!

Izdajanje lista je v svezi s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi elabih razmer tako prizadeti, da so nas naprošili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platenimi priglbi7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Dravska Banovina 30

Ljubljanske in mariborske oblasti 30

Pohorje, Kozjak 30

CANADA 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA 60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missisipi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Narčilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

K N J I G A R N A "GLAS NARODA"

216 W. 18 Street New York, N. Y.